कृदतिङ् । (९३/३७४)

अस्मिन् धात्वधिकारे[1] तिङ्वर्जितः प्रत्ययः [2]कृत्सञ्ज्ञको भवति । कर्तव्यम् । करणीयम् । अतिङ इति किम् ? [3]चीयात् । स्तूयात् । कृत्प्रदेशाः —'कृत्तद्धितसमासाश्च' (१.२.४६/१७९) इत्येवमादयः ॥

वाऽसरूपोऽस्त्रियाम् । (९४/२८३०)

अस्मिन् धात्वधिकारे[4]ऽसमानरूपः प्रत्ययोऽपवादो वा बाधको भवति स्त्र्यधिकारविहितप्रत्ययं वर्जयित्वा । 'ण्वुल्तृचौ' (३.१.१३३/२८९५) उत्सर्गौ, 'इगुपधज्ञाप्रीकिरः कः' (३.१.१३५/२८९७) इत्यपवादः, तद्विषये 'ण्वुल्तृचौ' (३.१.१३३/२८९५) अपि भवतः । विक्षेपकः, विक्षेप्ता, [5]विक्षिपः (म.भा. २.७८) । असरूप इति किम् ? 'कर्मण्यण्' (३.२.१/२९१३) इत्युत्सर्गः, 'आतोऽनुपसर्गे कः' (३.२.३/२९१५) इत्यपवादः, स नित्यं बाधको भवति । गोदः । [6]कम्बलदः । नानुबन्धकृतमसारूप्यम् (व्या.प.१५) । अस्त्रियाम् इति किम् ? 'स्त्रियां क्तिन्' (३.३.९४/३२७२) इत्युत्सर्गः, 'अ प्रत्ययात्' (३.३.१०२/३२७९) इत्यपवादः, स बाधक एव भवति । चिकीर्षा । [7]जिहीर्षा ॥

कृत्याः प्राङ् ण्वुलः । (९५/२८३१)

'ण्वुल्तृचौ' (३.१.१३३/२८९५) इति वक्ष्यति । प्रागेतस्माण् ण्वुल्संशब्दनाद् यानित ऊर्ध्वमनुक्रमिष्यामः, [8]कृत्यसञ्ज्ञकास्ते वेदितव्याः । तत्रैवोदाहरिष्यामः । कृत्यप्रदेशाः –'कृत्यैरधिकार्थवचने' (२.१.३३/६९५), '[9]कृत्यानां कर्तरि [10]वा' (२.३.७१/६२९) इत्येवमादयः ॥

तव्यत्तव्यानीयरः । (९६/२८३४)

'धातोः' (३.१.९१/२८२९) इति वर्तते । [11]धातोः तव्यत्, तव्य, अनीयर् इत्येते प्रत्यया भवन्ति । तकाररेफौ स्वरार्थौ । कर्तव्यम् । कर्तव्यम् । करणीयम् ।

[२११] वसेस्तव्यत् कर्तरि णिच्च । (म.भा.२.८१)

वास्तव्यः ।

[२१२] केलिमर उपसङ्ख्यानम् । (म.भा.२.८१)

पचेलिमाः माषाः (म.भा.२.८१) । भिदेलिमानि काष्ठानि । कर्मकर्तरि चायमिष्यते ॥

---

1. यः इत्यधिकम् ड. फ. ह. 2. स इत्यधिकम् ड. फ. ह. 3. भूयात् अ. 4. असरूपो ह, असरूपोऽपवादप्रत्ययो वा ड. 5. नास्ति ह. 6. शर्मदः ग. 7. नास्ति ह. 8. कृत्सञ्ज्ञाः अ. ह. 9. सूत्रमिदं नास्ति अ. फ. 10. च ब. 11. धातोः नास्ति ह.